

STATUTUL SATULUI ROȘU

APROBAT: Decizia Consiliului local Roșu nr. _07/22_ din 18.12. 2024

Art.1 Prezentul statut este aprobat de către Consiliul sătesc Roșu în temeiul art.14 pct.2, lit.,m” al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, art.2 din Legea Republicii Moldova privind Statutul – cadru al satului (comunei), orașului (municipiului) nr.436 din 06.11.2003, modificat prin LP 93-XVIII din 04.12.2009, cu toate modificările ulterioare. Prezentul statut reglementează organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale din satul Roșu, raionul Cahul.

Art. 2 Conform Legii Republicii Moldova nr. 764-XV din 27.12.2001 „Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova”, satul Roșu este unitate administrativ- teritorială de nivelul întâi din componența raionului Cahul.

Art.3 Localitatea de reședință a unității administrativ-teritoriale este satul Roșu. Schimbarea localității de reședință se stabilește prin lege

. a) **Date generale:**

Satul Roșu este un sat din raionul Cahul. Satul este situat la latitudinea 45⁰ Nordică , longitudinea 28⁰ Estică și altitudinea medie de 17 metri. Localitatea este amplasată în partea de sud a raionului Cahul. Satul este întins în apropierea râului Prut și este amplasat în apropierea căii ferate și a magistralei auto de interes republican R-34, care oferă o legătură comodă și accesibilă cu localitățile raionului și republicii. În partea de sud se învecinează cu municipiul Cahul, în partea de nord se învecinează cu satul Andrușul de Jos . Distanța spre centrul raional (mun. Cahul) constituie 5 km, spre vama Cahul – Oancea 7 km., spre vama Giurgiulești – Galați _53_ km., distanța rutieră până la capitală țării mun. Chișinău este de 160 km.

Satul Roșu a fost menționat documentar pentru prima dată în anul 1503.

Fondul funciar total constituie 5047,49 ha, inclusiv:

- Teren proprietate a satului – 278,36 ha dintre care 38,40 ha, agricol

Teren proprietate privată – 4064,82 ha

Pădure (fișii forestiere) – 326,73 ha

Pădure (proprietate de stat) – 192,38 ha

Iazuri – 15,38 ha.

b) **Potențialul uman** al satului Roșu constituie circa 3132 persoane dintre care circa 88,7 % constituie moldoveni . Din punct de vedere confesional religios, în localitate sunt prezente trei confesiuni religioase, Biserica Creștin Ortodoxă, Biserica Evanghelistică Baptistă, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, majoritatea din locuitori sunt creștini ortodocși. Dinamica numărului populației pentru perioada anilor 2006-2023 este în scădere.

c) Capacitatea instituțională: Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în sat sunt:

1. Consiliul sătesc – ca autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrative teritoriale, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local;
2. Primarul – ca autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a Consiliului sătesc, ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Atribuțiile acestora sunt prevăzute de Legea nr.436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”.

Autoritățile administrației publice locale funcționează în sediul primăriei satului Roșu , raionul Cahul, MD-3928 , str. Ștefan cel Mare nr.108

În competența proprie unității administrativ – teritoriale de nivelul întâi se includ:

1. dezvoltarea sa social-economică, amenajarea teritoriului și urbanistica;
2. construirea și întreținerea, în limitele localității, a drumurilor, străzilor, podurilor locale;
3. gospodăria comunală, stațiile auto, în perimetrul său;
4. construcția, întreținerea și exploatarea sistemelor de alimentare cu apă, de canalizare, de epurare a apei, salubritatea localității, gestionarea deșeurilor de producție și menajere, în condițiile legii;
5. acordarea de asistență socială populației, inclusiv protecția tinerelor familii și familiilor cu mulți copii, mamei și a drepturilor copilului, persoanelor în etate și solitarilor, în partea ce nu intră în competența altor autorități;
6. instituțiile de învățământ preșcolar, iar cel primar, general obligatoriu, în limitele competențelor delegate;
7. instituțiile și activitățile publice culturale (cămine și case de cultură, alte așezăminte culturale);
8. bibliotecile;
9. cultura fizică și sportul, amenajările și localurile sportive;
10. activitățile pentru tineret la nivel local;
11. desfășurarea întrunirilor;
12. protecția consumatorului;
13. organizarea comerțului cu amănuntul;
14. înregistrarea și evidența gospodăriilor țărănești (de fermier), asociațiilor acestora;
15. gestionarea patrimoniului public local, altul decât cel raional;
16. apărarea împotriva incendiilor;
17. parcurile și spațiile verzi;

18. protecția solului, plantelor, animalelor și alte măsuri de protecție a mediului;

19. relațiile funciare;

20. întreținerea cimitirului

Consiliul Local Roșu , constituit la data de 14 noiembrie 2023 este format din 13 consilieri aleși. Structura politică a Consiliului satului Roșu este următoarea: Partidul Politic ”Partidul Acțiune și Solidaritate” – 7 consilieri; Partidul Politic ”Partidul Socialiștilor din Republica Moldova ” – 3 consilieri ; Consilierii independenți – 3 consilieri.

Consiliul sătesc poate avea în competență proprie și alte atribuții în condițiile legii. În competența

Consiliului sătesc statul delegă:

- protecția socială a populației, inclusiv a populației afectate de șomaj;

- igiena publică;

- exploatarea și protecția subsolului, în condițiile legii, respectarea regimului de gestionare a zonelor de protecție și a zonelor sanitare;

- menținerea ordinii publice și ocrotirea ordinii de drept;

- unele măsuri privind activitatea administrativ-militară, de pregătire pentru mobilizare și de mobilizare,

alte activități prevăzute de legislație în domeniul apărării naționale;

- protecția civilă.

Primăria este structura funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale.

Conform statelor de personal, sunt aprobate 9,5 unități din care 4 cu statut de funcționar public:

Funcționarii primăriei ROȘU:

1. SAVILENCU Nicolae - Primarul satului Roșu;

2. TRONCIU Irina – Secretară a Consiliului local;

3. MOROIANU Nadejda – Contabilă – șefă;

4. DONEA Natalia – Specialistă percepere fiscală;

5. SCHIȚANU Nicolae – Specialist pentru reglementarea regimului funciar;

6. TRONCIU Iuliana, - contabil

d) **Starea mediului ambiant.** În sat există poligon de deșeuri autorizat, care necesită construcția unui val de pământ de protecție.

Relieful: **Satul** Roșu este situat în zona de sud a Moldovei – zona de stepă. În structura landșafturilor predomină complexe teritoriale naturale.

Rețeaua hidrografică: satul Roșu este intersectat de râulețul Roșu , are 2 fntîni arteziene, 108 fntîni de mina și 5 iazuri.

Clima: Teritoriul satului Roșu se caracterizează cu o climă preponderent secetoasă. Precipitațiile în medie sînt scăzute, fiind de 250-350 mm anual. Cantitatea maximă de precipitații cade în lunile martie-aprilie, minimală în iunie august. Temperatura maximală vara ajunge pînă la 42 grade celsius, minimală iarna la minus15-20 grade celsius. Temperatura medie anuală este +9- 9,5 grade celsius. Vînturile preponderent sînt din direcțiile nord-vest și sud-est. Viteza maximă anuală a vîntului este de 3-5 m/secundă. Suma temperaturilor active este de 2900-3200 grade celsius.

Resurse naturale: Vegetația este reprezentată de formațiuni de înveliș erbos, destul de bogat în diverse specii, tipic pentru comunitățile de stepă. În fîțiile forestiere și în pădurea din Lunca Prutului crește salcâmul, plopul,stejarul, arțarul și salcia. Pe teritoriul primăriei satului Roșu trece rîul Prut pe o lungime de ___ km cu o suprafața de 60 ha pădure în lunca Prutului .

Solul: -predomină solurile brune și argilo-nisipoase, cernoziomurile.

Alimentația cu apă :Este construită rețeaua de apeduct și canalizare care se află în gestiunea SA,, Apă Canal Cahul ,, 80% (740) de gospodării sînt conectate la rețeaua de apă potabilă construită în anul 2010. La sistemul central de canalizare sunt conectate 55% (432) gospodării.

e) **Infrastructura socială** Satul Roșu dispune de următoarele servicii:

- Administrative
- Locativ-comunale
- Culturale (servicii prestate de Casa de Cultură Roșu)
- Sport (infrastructura disponibilă: teren de mini – fotbal cu gazon artificial și teren de fotbal)
- Educative (servicii prestate de, grădinița „Albinuța ,, Gimnaziul „A.I.Cuza,,
- Securitate publică (polițist de sector)
- Diaspora
- f) **Economia locală** este caracterizată printr-o structură economică satisfăcătoare.. Satul Roșu este localitatea cu spectru diversificat de servicii prestate populației și agenților economici, În conformitate cu datele Agenției Servicii Publice, în prezent pe teritoriul satului sunt înregistrate 100 de întreprinderi și gospodării țărănești , dintre care activitate comercială __25_ unități.. Agricultură locală este reprezentată de _13__ întreprinderi agricole mari, ce dețin și prelucrează terenuri cu suprafețe mai mari de 10 ha, cu suprafața totală de 2886_ ha, restul fondului funciar - circa __677__ ha sunt prelucrate parțial de către gospodăriile țărănești (_28 GȚ active înregistrate la primărie). Pe terenurile agricole din extravilan sunt cultivate cereale (grîu, orz , porumb , rapiță , floarea soarelui și lucernă), dar pe o bună parte a terenurilor agricole sunt acoperite cu plantații multianuale – viță de vie.

Zootehnia e reprezentată de 6 crescători ovine și caprine, care produc carne și produse lactate, circa 3 crescători de bovine care comercializează lactate, și carne; 4 deținători de mini-ferme de creșterea porcilor. Totodată, unele gospodării țărănești dezvoltă prisăci. Actual în localitate există 5 proprietari de prisăci care comercializează mierea și produsele de albinărit la piața locală/regională.

Pe teritoriul satului sunt înregistrate 2 întreprinderi de morărit și o întreprindere de producere a mobilei.

De asemenea este amplasată o fabrică Întreprindere cu Capital Străin de tricotaj

g) Turismul rural: Satul Roșu dispune de un potențial turistic satisfăcător, caracterizat de o situație geografică favorabilă, plină de peisaje pitorești. Turismul are un început de dezvoltare turistică, unde dispunem de un Complex Agro Turistic dotat cu piscine, chempinguri și sală de conferințe.

Art.4 În temeiul prevederilor Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală” și Legii nr. 764-XV din 27.12.2001 „Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova” satul Roșu este persoană juridică de drept public și dispune, în condițiile legii, de un patrimoniu distinct de cel al statului și al altor unități administrativ-teritoriale, alcătuit din bunurile mobile și imobile din domeniul public sau privat al satului.

Art.5 Bunurile domeniului public de interes local sunt inalienabile, imprescriptibile și inesizabile. Toate bunurile care aparțin satului Roșu sunt supuse inventarierii anuale, iar rapoartele asupra situației lor se prezintă consiliului sătesc. Înstrăinarea, concesionarea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor proprietate a satului Roșu, se fac prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres de lege.

Art. 6 Atribuirea sau schimbarea, în condițiile legii, a denumirilor de străzi și obiective de interes public local, se realizează prin deciziile Consiliului sătesc, în urma obținerii avizelor de la compartimentele de specialitate ale aparatului primăriei. Instituțiile de interes local se organizează de către consiliul sătesc, la propunerea primarului, în domeniile de activitate descentralizate stabilite pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelurile întâi, în limita mijloacelor financiare disponibile. Consiliul sătesc poate decide contractarea anumitor servicii publice de interes local de la persoane fizice și juridice de drept privat, în condițiile legii.

Art.7 Pentru contribuție deosebită în plan politic, economic, social, cultural sau persoanelor importante pentru comunitate se acordă titlul de “Cetățean de Onoare” cu condiția îndeplinirii următoarelor criterii:

- Reprezentarea demnă a intereselor generale ale colectivității în organele centrale și locale ale puterii și contribuții personale la dezvoltarea unor obiective în interesul colectivității;
- Înființarea unor agenți economici sau contribuții personale deosebite la dezvoltarea celor existente cu rezultate favorabile în valorificarea potențialului economic și a forței de muncă în localitate;
- Înființarea unor obiective de interes național sau contribuții deosebite pentru dotarea și modernizarea celor existente;

- Lucrări deosebite în domeniul artelor și culturii, contribuții personale în înființarea unor instituții culturale sau dotarea și dezvoltarea celor existente în localitate.
- Activitate, rezultate în muncă, contribuție la afirmarea principiilor democrației, respectarea drepturilor omului, afirmarea valorilor culturii naționale.

Persoanele cărora li s-a acordat titlul de “Cetățean de Onoare” beneficiază de dreptul de a fi înscris în Cartea de Onoare a Consiliului sătesc cu înmânarea diplomei “Cetățean de Onoare”. Retragera titlului “Cetățean de onoare” se face la propunerea primarului pentru faptele care aduc prejudicii demnității și prejudicii colectivităților, intereselor economice, sociale și culturale. Conferirea și retragera titlului se efectuează prin decizia consiliului sătesc, la propunerea primarului.

Art.8 Consiliul sătesc în condițiile legii poate stabili relații de colaborare, cooperare cu alte autorități ale administrației publice de alt nivel în probleme de interes comun. Satul Roșu în condițiile legii poate stabili relații de colaborare, cooperare, social–economică și prietenie cu localitățile similare din străinătate sau asocieri cu agenții economici din țară și străinătate în scopul protecției sau promovării unor interese comune.

Art.9 Cetățenii satului sunt în drept să participe la viața politică, economică, socială și cultural – sportivă. În problemele de importanță deosebită pentru sat, populația poate fi consultată prin referendum local, organizat în condițiile Codului electoral. Consultarea cetățenilor se efectuează și prin adunări generale. Convocarea și organizarea adunărilor generale se face de către primar sau Consiliul sătesc, care vor aduce la cunoștința locuitorilor scopul adunării, data și locul în care va avea loc. Adunarea populară este deliberativă dacă la ea participă 15% locuitorilor cu drept de vot și adoptă propuneri cu majoritatea de voturi ale celor prezenți. Desfășurarea adunărilor, consultărilor, audierilor publice și convorbirilor, precum și toate propunerile se cosemnează întrun proces-verbal, care se remite primarului sau consiliului. Acesta din urmă examinează decizia adunării, vizată de primar și emite pe marginea ei o decizie, pe care o aduce la cunoștința cetățenilor în termen de 5zile.

Art.10 Statutul satului intră în vigoare la data adoptării lui de către Consiliul sătesc

Președintele ședinței

Mladinov Viorica

Secretarul consiliului local

Tronciu Irina